

CARTA OBERTA AL PRESIDENT ARAGONÈS, AL CONSELLER DESALUT DE LA GENERALITAT SR. BALCELLS I ALS ALCALDES I LES ALCALDESSES DEL VALLÈS OCCIDENTAL

L'AMIANT SEGUEIX MATANT I MOLT POC S'ESTÀ FENT PER EVITAR-HO

1. L'evidència dels fets. Atès el desconeixement de la població al respecte, s'ha d'insistir a informar dels perills que suposa conviure amb l'amiant (asbest) allotjat a la uralita que forma part de les nostres vides de mil formes. Un producte que des del 2002 està prohibit a Espanya pel seu perill com denuncia l'OMS que, a més d'assenyalar que existeixen 125 milions de persones exposades, estima en més de 100.000 les morts per càncer de pulmó relacionades amb aquest verí, vaticinant que a la UE fins al 2030 es produiran mig milió de morts de càncer per exposició a l'amiant i que, a Cerdanyola, cada setmana es detecta un malalt pel mateix (desconeixem o manquem de dades de la Comarca).

2. Aclarint equívocs. No és cert que el perill es limiti a la manipulació. En general, la seva vida útil està al voltant de 25-30 anys, o menys en funció de condicions climatològiques, començant la seva degradació i descomposició i és aquí quan es torna perillós. En desprendre's per l'aire que respirem les fibres pràcticament invisibles que s'incrusten en els teixits pulmonars on s'allotgen. Fibres extremadament duradores que poden romandre al cos durant dècades augmentant el risc de desenvolupar malalties relacionades amb l'asbest fins i tot anys després de l'exposició inicial.

3. El rol de les administracions. En primer lloc, ens congratulem que, relativament, hagin prestat atenció a la gravetat del problema després d'anys d'acusar-nos, a qui ho hem anat denunciant, de generar alarma social, però sent un primer pas necessari reconèixer la seva existència, per si mateix no resol res. Cal actuar, i per això es necessiten lleis, voluntat política i recursos.

En el terreny legal la UE mitjançant resolució del Parlament Europeu el 2013 i Dictamen del Comitè Econòmic i Social Europeu del 2015, va marcar les directrius per a la retirada de l'amiant a tot Europa a finals del 2032 servint de guia per a la llei estatal (7/2022, de 8 d'abril, de residu i sòls contaminats per una economia circular). A Catalunya s'ha iniciat el procés per crear un marc legislatiu que haurà de culminar en principi, abans de l'estiu. No obstant això, sabem que perquè no quedi en paper mullat, la llei precisa d'aplicació i, en aquest cas, de dotació pressupostària. I això, és farina d'un altre costal. Hi ha fons *Next Generation*, però s'han d'implicar les administracions (autonòmica i estatal). Tot està en l'aire avui dia.

4. L'estat de la qüestió. El cert és que, en general, els ajuntaments, més enllà d'esperar que la Generalitat porti dades d'un mapatge aeri, que sembla insuficient per abordar amb rigor el tema, poc o gens estan fent. La gravetat del problema necessita certes respostes. El projecte de llei, en fase d'al·legacions i que es debatrà al Parlament al seu dia, ha de contemplar directrius per a la dotació pressupostària per fer front a un projecte que culmini amb l'eradicació de l'amiant a Catalunya i els governs municipals no pot quedar-se plegat de braços a l'espera que algú faci la feina com si el tema no fos amb ells.

5. El paradigmàtic cas de Badia del Vallès. És l'únic municipi de Catalunya (i pioner a Espanya) en els quals s'ha realitzat un mapatge mediambiental de l'amiant (pagat per l'associació veïnal i ajuntament) a partir del qual s'ha pogut elaborar un full de ruta per a l'encapsulat i la retirada de l'amiant al qual la Generalitat va destinar per a 4,5 milions d'euros i que hauria de ser un referent per a la resta de municipis, després de tres anys d'espera es troba pràcticament paralitzat a causa d'una part a la burocràcia i d'altra al desconeixement i negligència d'ajuntament i Generalitat. Una cosa inacceptable respecte al qual exigim el seu desembossament immediat i que ens ensenya sobre el com no s'han de fer les coses quan el que s'exigeix és una gestió eficient i eficaç.

6. La Comissió i el cens municipal de l'amiant com a pas previ. En qualsevol cas, i aterrant en els municipis, l'indispensable és dur a terme un cens de l'amiant, començant pels edificis de titularitat pública, els privats de pública concurrència, les empreses i avançar en els privats d'ús privat, per a la qual cosa anem proposant que s'ha de constituir en cada municipi la Comissió d'Amiant integrada per la classe política i la societat civil. Una Comissió que superi el formalisme i sigui útil per marcar el full de ruta específica d'acord amb el que legalment s'estableix i que, convé recordar, assenyalen que el cens municipal ha d'estar realitzat per al 2023 i l'erradicació de l'amiant per al 2030 i que la Llei estatal 7/2022 de 8 d'abril, respecte als espais de titularitat pública obliga la seva erradicació el 2028.

7. La sensatesa de les reivindicacions veïnals. Tenint en consideració tot l'exposat i sense obviar la competència exclusiva en la sanitat pública de la Generalitat (articles 162.3 i 160.1 de l'EAC) a la qual cal exigir-li el ser conseqüent amb la seva responsabilitat en ordre a la preservació, protecció i promoció de la salut pública en tots els àmbits (art. 144 de l'EAC) i concordants, urgeix que, des dels municipis, s'instrumentalitzï el necessari per avançar en la línia de la detecció i erradicació de l'amiant, raó per la qual, instem de forma urgent (donats els terminis marcats per la llei i la quasi inexistente activitat desenvolupada durant anys sobre el tema) que les regidories de salut dels municipis constitueixin sense dilació la Comissió de l'Amiant des del qual marcar el full de ruta (campanyes, cens) i calendari de treball.

Vallès Occidental, març del 2024

Coordinadora del Moviment Veïnal del Vallès Occidental